

The logo for MANS (Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży) features the word "MANS" in a large, blue, stylized serif font. A thin orange arc is positioned above the letter "A".

MIĘDZYNARODOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
W ŁOMŻY

**TEORIA I METODYKA DOSKONALENIA ZAWODOWEGO
KADRY AKADEMICKIEJ JAKO ELEMENTU KSZTAŁCENIA
USTAWICZNEGO W SYSTEMIE SZKOLNICTWA WYŻSZEGO,
NAUKI I PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ
TOM 1**

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ
БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ, НАУКИ І ПРАКТИКИ
ТОМ 1**

**Redakcja naukowa:
Zoia Sharlovych**

Łomża 2023

MIĘDZYNARODOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W ŁOMŻY
RECZPOSPOLITA POLSKA, UE

Redakcja naukowa:

Dr Zoia Sharlovych

Recenzenci:

prof, dr hab. Olena Antonova, Uniwersytet Państwowy im. Iwana Franki w Żytomierzu, Ukraina

dr Iwona Borawska, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska, UE

Teoria i metodyka doskonalenia zawodowego kadry akademickiej jako elementu kształcenia ustawicznego w systemie szkolnictwa wyższego, nauki i praktyki pedagogicznej. Tom 1.: Zbiór prac naukowych / Redakcja naukowa Zoia Sharlovych. – Łomża, Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2023. 227 s.

Теорія і методика професійного розвитку педагогічних працівників як елемент безперервного навчання в системі вищої педагогічної освіти, науки і практики. Том 1.: Збірник наукових праць / Науковий редактор Зоя Шарлович. – Ломжа, Видавництво: MANS w Łomży, 2023. 227 с.

ISBN 978-83-967643-2-4

W zbiorze znajdują się materiały odzwierciedlające kierunki i wyniki badań naukowych poświęconych aktualnym zagadnieniom pedagogiki: teoriom i metodom nauczania w szkołach wyższych w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii edukacyjnych, kształtowania osobowości i kompetencji nowoczesnych specjalisty w systemie szkolenia ustawicznego i mają na celu rozwój mistrzostwa zawodowego.

Zbiór powstaje z gotowych materiałów dostarczonych przez autorów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za materiały przekazane do publikacji.

Збірник містить матеріали, які відображають напрями та результати наукових досліджень, присвячених актуальним питанням педагогіки: теорії і методики викладання в закладах фахової передвищої та вищої освіти з використання сучасних освітніх технологій, становлення особистості, формування компетентності сучасного фахівця в системі безперервного навчання з метою подальшого розвитку професійної майстерності.

Збірник сформований з готових матеріалів, наданих авторами. Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Wydawnictwo Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży, 2023 r.

© Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych W Łomży, 2023

Гарлінська А. М., Гришук С. М. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ МІСЬКИХ ТА СІЛЬСЬКИХ ШКОЛЯРІВ	62
Герасименко В. П. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКСКУРСІЙ НА ПІДПРИЄМСТВО ДЛЯ КРАЩОГО ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ»	65
Горшкова Г. В. ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПОСТКОВІДНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	70
Гримашевич Г. І. ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА «УКРАЇНСЬКА ДІАЛЕКТОЛОГІЯ» В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	73
Добровольська О. Г. ЦИФРОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІНЖЕНЕРНОГО ПРОФІЛЮ	76
Казаннікова О. В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	80
Киричук Г. Є., Константиненко Л. А., Шелюк Ю. С. КОРОТКА ІСТОРІЯ КАФЕДРИ БОТАНІКИ, БІОРЕСУРСІВ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА	83
Ковальчук В. А. ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	88
Корнійчук Н. М. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ	91
Крачан Т. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ЯК ОСНОВА ЯКІСНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	95
Krupko O. FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCES OF THE TEACHER OF HIGHER EDUCATION INSTITUTION	97
Кудінова М. С. ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ GENIALLY ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА	99
Куриленко Д. І. ІДІОСТИЛЬ ВИКЛАДАЧА ЯК КОНСТАНТА ІНСПІРАЦІЇ СТУДЕНТА	104
Кучерук І. В., Філіна В. А. ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ВНЗ	107
Лашук Н. М. ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НЕЛІНГВІСТИЧНИХ ЗВО	112
Ляска О. П. АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЇ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	114

ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ GENIALLY ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА

*Кудінова М. С., канд. психол. наук, доцент кафедри спеціальної освіти та психології,
КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» ЗОР*

На сучасну систему вищої освіти суттєво впливає високий рівень розвитку інформаційної інфраструктури та інформаційно-комунікаційних технологій. Сьогодні важко уявити процес здобуття вищої освіти без використання різноманітних засобів мультимедіа. У більшості випадків студентам більш притаманне візуальне сприйняття інформації. Вони уміло використовують гаджети та мобільні додатки, швидко знаходять необхідну інформацію в Інтернеті, легко створюють цікавий і привабливий контент в соціальних мережах тощо.

З переходом на дистанційну форму навчання в зв'язку з пандемією коронавірусної хвороби COVID-19 при організації навчального процесу ми все частіше почали використовувати поняття «візуалізація даних». Візуалізація даних [1] – це графічна презентація інформації, завдяки якій можна лаконічно представити в зображенні те, що в текстовому еквіваленті займе не один абзац. Візуалізація допомагає дати великий обсяг інформації у структурованому вигляді із застосуванням образів та різних асоціацій, зацікавлює і привертає увагу здобувачів освіти.

На сьогоднішній день існує ряд онлайн-інструментів, які допоможуть створити швидко та якісно презентацію, інфографіку, відео, інтерактивну вправу чи гру. Найчастіше – це різні онлайн-інструменти (Canva, Padlet, Mindmeister, LearningApps, Word clouds, Kahoot тощо), які потребують відповідно вивчення інтерфейсу та функцій для створення відповідного продукту. Платформа Genially [2] – це інструмент для створення багатьох видів дидактичних ресурсів, презентацій, ігор, інтерактивних зображень, карт, ілюстрованих процесів, віртуальних підручників, резюме та багато іншого.

Розкриємо більш детально приклади використання сервісу Genially у викладанні навчальних дисциплін «Вікова психологія» та «Психологія особистості» для студентів спеціальності 053 Психологія Хортицької національної академії.

Інтерактивний плакат – це спосіб візуалізації інформації на основі одного зображення, до якого «мітками» (інтерактивними точками) прикріплюються посилання на вебресурси, інтернет-документи, мультимедійні об'єкти: відео, аудіо, презентації, слайд-шоу, ігри, опитування тощо [3]. При вивченні теми «Розвиток вікової психології в Україні на сучасному етапі» студенти готують інформаційні повідомлення, в яких представляють сучасні інститути, лабораторії, кафедри на яких ведеться дослідження проблем вікового розвитку особистості

(називають керівника, провідних науковців, основні напрямки досліджень, здобутки, основні наукові здобутки тощо).

Всю інформацію ми візуалізуємо за допомогою інтерактивного плаката у вигляді мапи України (рис. 1). Такий плакат – це сторінка доступу до конкретної теми, в ньому зібрані всі матеріали, напрацьовані студентами. За допомогою інтерактивних точок, закріплених на плакаті, студенти потрапляють на роботи своїх сокурсників, що є дуже зручним для узагальнення теми та використання матеріалів при підготовці до перевірочних робіт.

Кафедра психології і педагогіки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова Заснована в 1991 році

Керівник	Лалченко Ірина Олександрівна: завкафедри психології і педагогіки, доцент, кандидат психологічних наук. Автор ряду наукових праць, наприклад: "Хрестоматія з дитячої психології", "Психологія виховання дітей з особливими потребами".
Провідні Науковці	Сьогодні на кафедрі працюють професори Ю.О. Приходько, І.М. Марушечко, доценти Л.Г. Воброва, О.А. Дибченко, К.В. Дубиня, І.М. Євченко, С.В. Кучеренко, І.О. Олександр, А.М. Маслюк, аспіранти психологічних наук Р.Г. Подольна. У розвитку кафедри значний внесок зробили вчителі НАПН України С.Д. Масловська, доктор психологічних наук Т.С. Рязань, доктор психологічних наук, професор Т.В. Гагарун, професор Н.І. Пайжель, доктор психологічних наук В.У. Кузьменко, доцент Л.Г. Подольна, професор В.О. Соколовенко, старший викладач Н.М. Муштаев.
Характеристика діяльності. Основні напрямки досліджень. Здобутки.	Спектр дослідницьких інтересів членів кафедри охоплює різні аспекти теоретичного і практичного забезпечення психологічних служб, проблеми зв'язу та взаємодії педагогіки, фізики та галузі психології. На кафедрі діє наукова школа професора Ю.О. Приходько «Розвиток особистості на різних вікових етапах». Захищено 17 кандидатських та 1 докторську дисертації по спеціальності педагогічна та мовна психологія. З 2011 року на базі кафедри активно функціонує науково-навчальна лабораторія глибокої психокорекції. Дані на рік проводиться майстер-класи для студентів, викладачів та практичних психологів.
Основні роботи з вікової психології.	- посібник «Хрестоматія з дитячої психології» (укладані – викладачі кафедри); - навчальні посібники: «Навчальні співставлення та розвитку дитячої психології», «Історія психології: філософський період» (І.М. Євченко, А.М. Маслюк); - навчально-методичний посібник для роботи студентів «Візова психологія» (К.В. Дубиня).

Посилання: <https://fpp.npu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-psykholohii-i-pedahohiky-fpp>

Розвиток вікової психології в Україні на сучасному етапі

Рис. 1. Інтерактивний плакат «Розвиток вікової психології в Україні на сучасному етапі»

Розглянемо ще один приклад. Дисципліна «Психологія особистості», тема «Розвиток особистості» (рис.2).

Інфографіка

Погляди психологів на роль генетичних чинників у розвитку особистості

Позиція Карла Юнга
кожний індивід з'являється на світ з «певним особистісним ескізом»

Позиція Ганса Айзенка
вплив оточення практично не має впливу на формування особистості

Точка зору А. Маслоу
людина має вроджену природу, але вона за своєю суттю добра або ж нейтральна

Позиція О.М.Леонтьєва
Поняття особистості та поняття індивіда відображають цілісність субієкта життя

Позиція Гордона Оллпорта
вважає новонароджену дитину цілковито продуктом спадковості, примітивних рефлексів

Позиція Раймонда Кеттєла
Частка спадковості

Точка зору Карла Роджерса
Організм, як і система «Я» особистості, мають вроджену тенденцію до актуалізації, однак вони є об'єктом сильних впливів соціального оточення і середовища

Сучасні дослідження
суттєві риси особистості мають велику генетичну спадкову компоненту

genially

Рис. 2. Інтерактивний плакат «Погляди психологів на роль генетичних чинників у розвитку особистості»

Вивчаючи погляди психологів на роль генетичних чинників у розвитку особистості, ми теж звертаємось до інфографіки. Працюючи з одним плакатом, студенти мають змогу ознайомитись з поглядами К. Юнга, Г. Айзенка, Г. Оллпорта, А. Маслоу, Р. Кеттела, О. Леонтєва та К. Роджерса. Зауважимо, що аналогічна інформація представлена і в підручниках, однак, з досвіду роботи, візуалізація, залучення студентів до роботи з плакатом, швидкий доступ з будь якого пристрою – все це полегшує запам'ятовування інформації.

Не менш цікавим є приклад інтерактивної презентації. Працюючи з такою презентацією студенти опрацьовують теоретичний матеріал (інформація з підручників), переглядають навчальне відео, ознайомлюються з матеріалами, представленими на інформаційних сайтах. Інтерактивна презентація полегшує розуміння навчального матеріалу за рахунок інших, ніж у друкованій навчальній літературі, способів подачі матеріалу (індуктивний підхід, вплив на зорову, слухову і емоційну пам'ять). Наприклад, презентація з теми «Пренатальний розвиток і народження» (дисципліна «Вікова психологія») (рис. 3) містить у своїй структурі теоретичну інформацію з підручників (періоди пренатального розвитку), велику кількість малюнків (етапи розвитку ембріона, триместри вагітності тощо), інформаційне відео (лекція лікаря акушера-гінеколога про внутрішньоутробний розвиток плода, відеомодель формування і розвитку плода від зачаття до народження). Також у зміст презентації вбудовані завдання, передбачені для самостійного опрацювання студентами. Інтерактивні презентації поєднують у своїй структурі багато елементів, які, нажаль, не можуть бути у змісті звичайного підручника.

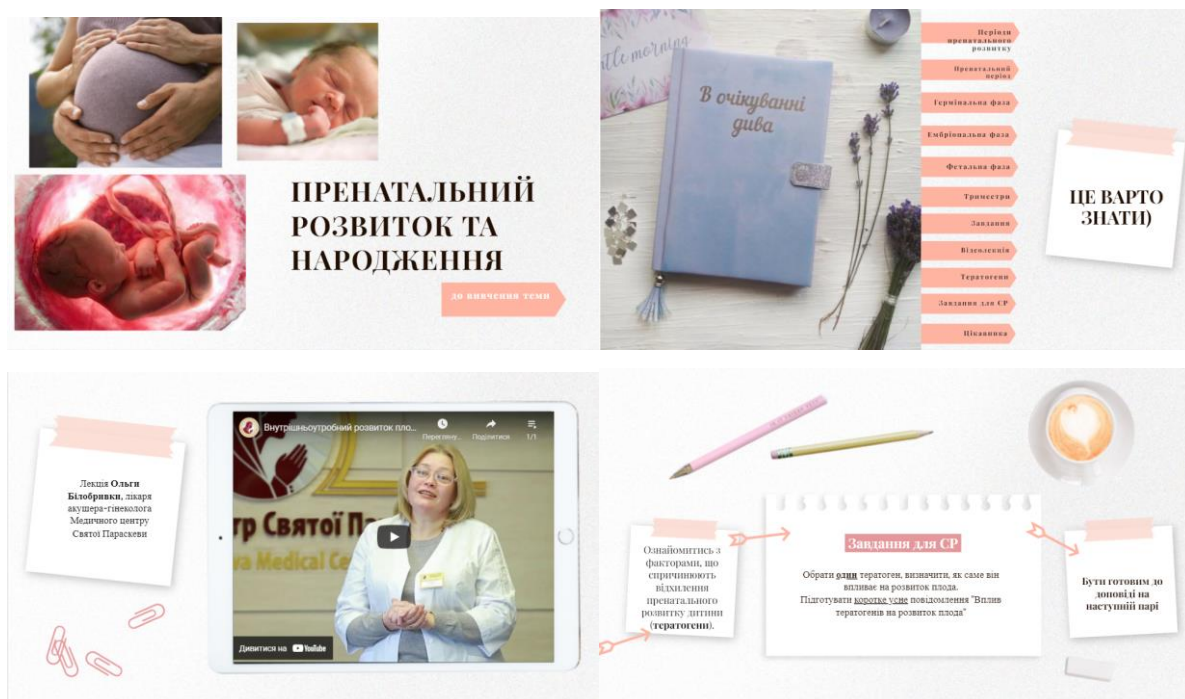

Рис. 3. Інтерактивна презентація «Пренатальний розвиток і народження»

Фаворитами у студентів є інтерактивні вправи, ігри та вікторини. Такі прийоми поживляють процес дистанційного навчання, є сучасними і дуже різноманітними. При вивченні багатьох тем використовуються швидкі онлайн-тести, вправи-сортування, вправи на розвиток уваги, пам'яті, мислення тощо. Яскравим прикладом гейміфікації навчального матеріалу є інтерактивна гра «Битва психологів» (сюжет гри побудований на змісті дисциплін «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Вступ до спеціальності») (рис. 4). За правилами гри учасники мають кидати віртуальні кісточки та відповідати на цікаві запитання з психологічних дисциплін, аби просунути до фінішу та здобути звання кращих студентів-психологів.

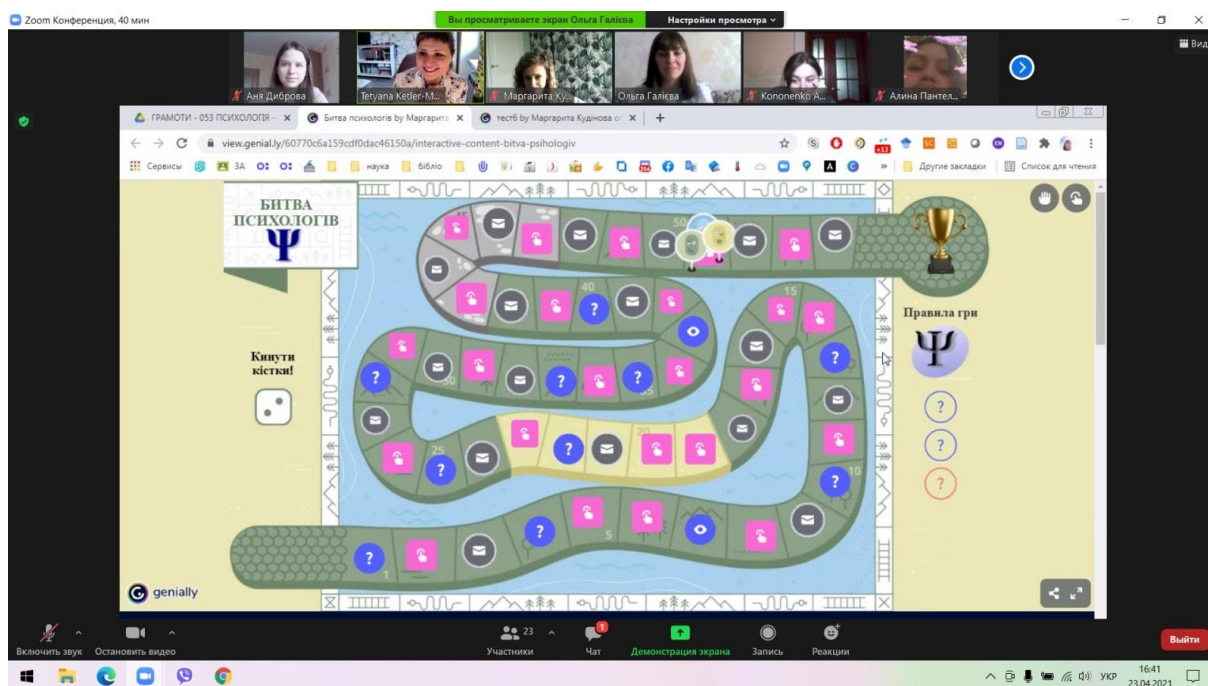

Рис. 4. Фрагмент інтерактивної гри «Битва психологів»

Таким чином, використання сервісу Genially у викладанні навчальних дисциплін допомагає подавати навчальний матеріал за допомогою інфографіки сучасно, цікаво, компактно і комплексно (посилання на підручники, інформаційні сайти, відео і аудіо інформація).

Використання сервісу уможлиблює інтенсифікацію освітнього процесу як для аудіалів, візуалів та кінестетів.

Безперечною перевагою є постійний швидкий доступ до матеріалів з будь-якого місця. Вважаємо, що застосування сервісу Genially суттєво розширює можливості педагогів у викладанні навчальних дисциплін, а опанування сучасними засобами візуалізації даних є неодмінною складовою професійного розвитку викладача.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Візуалізація даних: що це таке і для чого вона потрібна. Режим доступу: <https://gurt.org.ua/articles/37609/>.
2. Освітня програма підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів «Використання сервісу Genially в електронному навчанні» (цифровий компонент). Режим доступу: <https://www.digitalacademy.in.ua/>.
3. Сервіси для створення інтерактивних плакатів: наочність нового покоління. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/post/servisi-dlya-stvorennya-interaktivnih-plakativ-naochnist-novogo-pokolinnya>